

Romsdalsbanken

Informasjon i samsvar med kravene i
kapitalkravsforskriftens del IX (Pilar 3)

31. desember 2017 Romsdal Sparebank tidl. Bud Fræna og
Hustad Sparebank

INNHOLDSFORTEGNELSE

INFORMASJON I SAMSVAR MED KRAVENE I KAPITALKRAVSFORSKRIFTENS DEL IX (PILAR 3)	0
1. Innledning og formål med dokumentet	2
2. Konsolidering	2
2.1 Oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper mv.....	2
3. Kapitalkrav	3
3.1 Ansvarlig kapital og kapitalkrav	3
3.2 Bufferkrav.....	4
3.3 Uvektet kjernekapitalandel.....	5
4. Kredittrisiko og motpartsrisiko	5
4.3 Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder	6
4.4 Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid	7
4.5 Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier.....	7
4.6 Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier	9
4.7 Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål	9
4.8 Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav	9
4.9 Motpartsrisiko knyttet til derivater	10
5. Egenkapitalposisjoner.....	11
6. Renterisiko.....	11
7. Styring og kontroll av risiko.....	12
7.1 Bankens prosess for å styre samlet kapitalbehov (ICAAP):.....	12
7.2 Bankens retningslinjer og rutiner for styring og kontroll av risiko særskilt for hver risikotype, minimum for de risikoer som er omtalt i forskriften	13
7.3 Kredittrisiko	14
7.4 Likviditetsrisiko	16
7.5 Annen markedsrisiko enn renterisiko.....	18
7.6 Organisering av risikostyringsfunksjonen.....	18
8. Standardiserte skjemaer for offentliggjøring av opplysninger om ansvarlig kapital.....	20

1. INNLEDNING OG FORMÅL MED DOKUMENTET

Formålet med dette dokumentet er å oppfylle kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon etter kapitalkravsforskriftens del IX (pilar 3). Alle tall i dokumentet er per 31. desember 2017 med mindre annet fremgår.

Fra 2. januar 2018 fusjonerte Bud Fræna og Hustad Sparebank med Nettet Sparebank og endret navn til Romsdal Sparebank. I dette dokumentet som gjelder 2017, er banken omtalt som Bud Fræna og Hustad Sparebank som var bankens navn fram til og med 1. januar 2018.

Banken benytter standardmetoden ved beregning av kapitalkrav for kredittrisiko. Dette innebærer at det brukes standardiserte myndighetsbestemte risikovekter ved beregning av kapitalkravet. For beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko benyttes basismetoden som innebærer at kapitalkravet beregnes i forhold til inntekt siste tre år. Banken har ikke handelsportefølje og beregner derfor ikke kapitalkrav for markedsrisiko.

2. KONSOLIDERING

2.1 Oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper mv

Tabellene gir en oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper eller felleskontrollert virksomhet, selskaper hvor investeringen er fratrukket i ansvarlig kapital og selskaper i konsernet som ikke er konsolidert og hvor investeringen ikke er fratrukket i ansvarlig kapital:

Selskaper hvor investeringen er fratrukket i ansvarlig kapital

Navn	Antall aksjer	Bokført verdi	Eierandel	Andel av stemmerett	Forretnings-kontor	Type virksomhet
Eikagruppen AS	256.156	9.839	1,06 %	1,06 %	Oslo	finans
Spama	5	1	0,02 %	0,02 %	Oslo	finans
Hjelmeland Sparebank	9.333	926	0,83 %	0,00 %	Hjelmeland	finans
Kvinesdal Sparebank	10.836	986	1,97 %	0,00 %	Kvinesdal	finans
Eika Boligkreditt AS	9.948.677	41.550	0,97 %	0,97 %	Oslo	finans
Eiendoms kreditt	4.380	453	0,14 %	0,14 %	Bergen	finans
BankID Norge	85	135	0,17 %	0,17 %	Oslo	finans
SDC	2.953	1.329	0,17 %	0,17 %	Danmark	finans
Surnadal Sparebank	5.000	525	0,88 %	0,00 %	Surnadal	finans
Nettet Sparebank	2.094	322	0,26 %	0,00 %	Eidsvåg i R.	finans

Selskaper som ikke er konsolidert og hvor investeringen heller ikke er fratrukket i ansvarlig kapital

Navn	Antall aksjer	Bokført verdi	Eierandel	Andel av stemmerett	Forretnings-konto	Type virksomhet
Ergan Eiendom AS	15.732	0	100 %	100 %	Fræna	Eiendom

3. KAPITALKRAV

3.1 Ansvarlig kapital og kapitalkrav

Tabellen nedenfor viser beregningsgrunnlag for kredittrisiko fordelt på de enkelte engasjementskategoriene slik disse er definert i kapitalkravsforskriften. I tillegg vises kapitalkrav for motpartsrisiko og operasjonell risiko og samlet beregningsgrunnlag.

Spesifikasjon av ansvarlig kapital (tall i tusen NOK), minimumskrav til ansvarlig kapital (beløp i tusen kroner) og beregningsgrunnlag:

Kapitaldekning	
Sparebankens fond	288.580
Innbetalt aksjekapital	40.000
Overkursfond	413
Utjevningsfond	576
Sum egenkapital	329.568
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	-19.207
Sum ren kjernekapital	310.361
Fondsobligasjoner	34.972
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	-2.401
Sum kjernekapital	342.933
Ansvarlig lånekapital	30.000
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	-2.401
Sum tilleggskapital	27.599
Netto ansvarlig kapital	370.532

Eksponeeringskategori (beregningsgrunnlag etter risikovekt)

Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	20.880
Institusjoner	27.575
Foretak	154.520
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	1.141.475
Forfalte engasjementer	14.383
Obligasjoner med fortrinnsrett	21.346
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	11.301
Andeler i verdipapirfond	20.433
Egenkapitalposisjoner	33.416
Øvrige engasjementer	161.383
CVA-tillegg	
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	1.606.713
Beregningsgrunnlag for operasjonell risiko	144.432
Sum beregningsgrunnlag	1.751.144
Kapitaldekning i %	21,16 %
Kjernekapitaldekning	19,58 %
Ren kjernekapitaldekning i %	17,72 %

Banken har per i dag ikke mottatt vedtak om pilar 2 krav fra Finanstilsynet. Banken har internt beregnet et pilar 2 tillegg på 2,6 %.

Fra 01.01.2018 må banken konsolidere sin eierandel i samarbeidsgruppen Eika Gruppen AS og Eika Boligkreditt AS. Dette antas å gi en økning/nedgang i ren kjernekapital på 1,5 %.

3.2 Bufferkrav

Banken har per 31.12.2017 et kombinert kapitalbufferkrav på kr 131,336 millioner:

Buffertype	Krav til ren kjernekapital pr 31.12.2017 i mill kr
Bevaringsbuffer	43.779
Systemrisikobuffer	52.534
Motsyklisk buffer	35.023
Kombinert bufferkrav	131.336

Banken har 310,4 millioner kroner i ren kjernekapital tilgjengelig til å dekke det kombinerte kapitalbufferkravet.

3.3 Uvektet kjernekapitalandel

Uvektet kjernekapitalandel regnes ut fra beregnet kjernekapital med og uten overgangsordninger delt på engasjementsbeløp for balanseførte og ikke balanseførte poster i kapitaldekningsoppgaven, justert for konverteringsfaktorer (iht i CRR artikkel 429, nr 10).

Uvektet kjernekapitalandel	
Uvektet kjernekapitalandel (Kapital som kvalifiserer som kjernekapital)	9,54 %
Uvektet kjernekapitalandel (Inkludert kjernekapital omfattet av overgangsregler)	9,59 %

4. KREDITTRISIKO OG MOTPARTSRISIKO

4.1 Definisjon misligholdte engasjement:

Et lån anses som misligholdt når låntaker ikke har betalt forfalte terminer innen 90 dager etter terminforfall, eller når rammekreditter ikke er inndekket innen 90 dager. Ved mislighold vurderes kundens samlede engasjement. Låntakers tilbakebetalingsevne og sikkerheter avgjør om et tap må påregnes. Sikkerheten vurderes til antatt laveste realisasjonsverdi på beregningstidspunktet, med fradrag for salgskostnader. Dersom det foreligger objektive bevis på verdifall på bankens fordringer, føres dette som individuelle nedskrivninger

4.2 Metode for beregning av nedskrivninger

Behandling av individuelle nedskrivninger på utlån

Vurdering av om det foreligger objektive bevis for verdifall skal foretas enkeltvis av alle utlån som anses som vesentlige. Utlån som er vurdert individuelt for nedskrivning og hvor nedskrivning er gjennomført skal ikke medtas i gruppevurdering av utlån. Banken fordeler sine utlån på PM – lån til personmarkedet og BM – lån til bedriftsmarkedet.

Bankens administrasjon og styret har hovedfokus på kunder med størst risiko. Utvikling og tiltak i forhold til disse kundene rapporteres til styret kvartalsvis. I tillegg presenteres de 5 største kundene innen landbruk, de 5 største på bedriftsmarkedet for øvrig og 5 største personkunder. Alle engasjement blir risikoklassifisert, og de dårligste klassifiserte blir vurdert med hensyn på tapsrisiko og det blir utarbeidet en handlingsplan. I de tilfeller det foreligger objektiv indikasjon på tapshendelse er lånet nedskrevet til verdien av fremtidige diskonterte kontantstrømmer. Banken følger opp overtrekk, restanser og mislighold, med månedlig rapport til styret om utviklingen.

Historisk har bankens kredittrisiko vært knyttet til næringsengasjementer. I bankens målsettinger er derfor satt grenser for total eksponering i næring totalt og enkeltnæringer spesielt.

Behandling av nedskrivninger på grupper av utlån

Nedskrivning på grupper av utlån vil si nedskrivning uten at det enkelte tapsengasjement er identifisert. Nedskrivningen er basert på objektive bevis for verdifall i bankens utlånsportefølje av lån som ikke er individuelt vurdert for nedskrivning. Det nye risikoklassifiseringssystemet er grunnlag for gruppenedskrivninger. Prosentvise tap i den enkelte risikoklasse er basert på historiske tap i Eika-bankene. Nedskrivninger foretas på person- og næringsengasjement som i overensstemmelse med Finanstilsynets forskrifter er identifisert som tapsutsatte. Andre forhold kan være verdifall på fast eiendom ved økte markedsrenter, svikt i betjeningsevne ved markert renteoppgang eller nedbemanning på større arbeidsplasser.

4.3 Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp etter individuelle nedskrivninger fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder.

Engasjementer¹ fordelt på engasjementstyper, geografiske områder og typer av motparter (beløp i tusen kroner)

Type motpart	Utlån og fordringer	Ubenyttede rammer	Garantier	Sum
Offentlig forvaltning	104.156	-	-	104.156
Lønnstakere o.l.	2.204.866	102.890	15.698	2.323.454
Utlandet	3	-	-	3
<i>Næringssektor fordelt:</i>				
Jordbruk, skogbruk, fiske	201.820	21.990	6.600	230.411
Industriproduksjon	19.389	8.862	3.799	32.051
Bygg og anlegg	73.205	22.306	13.259	108.770
Varehandel, hotell/restaurant	41.714	3.880	3.469	49.064
Transport, lagring	31.818	2.133	7.819	41.769
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	566.698	6.140	31.550	604.388
Sosial og privat tjenesteyting	18.086	2.483	392	20.961
Sentralbank	61.984	-	-	61.984
Kredittinstitusjoner	57.403	-	-	57.403
Sum	3.381.144	170.685	82.586	3.634.414
Fræna kommune	1.810.864	132.431	70.872	2.014.167
Molde kommune	428.471	20.624	5.217	454.313
Møre og Romsdal for øvrig	285.357	12.625	6.498	304.479
Landet for øvrig	856.449	5.005	-	861.453
Utlandet	3	-	-	3
Gjennomsnitt²	3.164.876	180.111	94.989	3.439.976

¹ Etter individuelle nedskrivninger

² Gjennomsnitt av inngående og utgående balanse siste år

4.4 Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid

Matrisen viser beløp for ulike engasjementstyper fordelt på løpetid.

Engasjementer¹ fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid (beløp i tusen kroner)

Engasjementstyper	Inntil 1 måned	1-3 måneder	3-12 måneder	1-5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Sum
Utlån og fordringer	346.897	86.358	168.700	810.100	1.775.767	193.321	3.381.143
Ubenyttede rammer			127.637		43.048		170.685
Garantier				81.868	718		82.586
Sum	346.897	86.358	296.337	891.968	1.819.533	193.321	3.634.414

4.5 Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier

Matrisen viser misligholdte utlån og individuelle nedskrivninger på utlån samt avsetninger på garantier fordelt på typer av motparter og geografiske områder.

Pilar III

Romsdal Sparebank

Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier (beløp i tusen kroner)

Type motpart	Misligholdte engasjementer	Engasjementer med nedskrivninger	Samlede nedskrivninger ¹	Resultatførte nedskrivninger ¹ siste år	Garantier med avsetning ²	Avsetninger på garantier
Offentlig forvaltning						
Lønnstakere o.l.	5.971	12.513	2.688	903	-	-
Utlandet	433	433	430		-	-
<i>Næringssektor fordelt:</i>						
Jordbruk, skogbruk, fiske	-	-	-		-	-
Industriproduksjon	-	-	-		-	-
Bygg og anlegg	-	-	-	(600)	-	-
Varehandel, hotell/restaurant	-	2.690	750		-	-
Transport, lagring	-	-	-		-	-
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	13.191	20.043	6.273	(4.327)	-	-
Sosial og privat tjenesteyting	-	-	-		-	-
Sum	19.595	35.680	10.141	(4.024)	-	-
Fræna kommune	16.315	27.310	6.955	(3.702)	-	-
Molde kommune	2.792	7.416	2.400	(400)	-	-
Møre og Romsdal for øvrig	55	184	356	13	-	-
Landet for øvrig		337	-		-	-
Utlandet	433	433	430	65	-	-

¹ Kun individuelle nedskrivninger

² Samlet garantibeløp der det er foretatt avsetning.

4.6 Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier

Endringer i nedskrivninger på individuell utlån og avsetninger på garantier siste år (beløp i tusen kroner)	Utlån	Garantier
Individuelle nedskrivninger på utlån		
Individuelle nedskrivninger 01.01.	14.165	-
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	-6.507	-
Økte individuelle nedskrivninger i perioden		-
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	2.549	-
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	-66	-
Individuelle nedskrivninger 31.12.	10.141	-

Endringer i nedskrivning på grupper av utlån siste år (beløp i tusen kroner)	Utlån	Garantier
Nedskrivninger på grupper av utlån		
Nedskrivninger på grupper av utlån 01.01.	6.000	-
Periodens nedskrivninger på grupper av utlån	-500	-
Nedskrivninger på grupper av utlån 31.12.	5.500	-

Årets nedskrivninger og gjenvinning på tidligere års nedskrivninger (beløp i tusen krc)	Utlån	Garantier
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på utlån	-4.024	-
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på garantier	-	-
Periodens endring i gruppeavsetninger	-500	-
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	5.798	-
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere ikke er foretatt individuelle nedskrivninger	298	-
Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-328	-
Periodens tapskostnader	1.244	-

4.7 Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål

Banken har pr. rapporteringstidspunktet ingen engasjementer hvor ratingen påvirker kapitaldekningen.

4.8 Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp før og etter at det er tatt hensyn til sikkerheter samt engasjementsbeløp som er fratrukket den ansvarlige kapitalen.

Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v ved fastsettelsen av kapitalkrav (beløp i tusen kroner)

Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v ved fastsettelsen av kapitalkrav (beløp i tusen kroner)

Engasjementskategorier	Engasjementsbeløp før sikkerheter	Engasjementsbeløp etter sikkerheter	Fratrukket den ansvarlige kapitalen	Benyttede ratingbyråer	Andel sikret med pant ¹	Andel sikret med garantier ¹
Stater og sentralbanker	61.987	61.987				
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	104.399	104.399				
Offentlige foretak	-	-				
Multilaterale utviklingsbanker	-	-				
Internasjonale organisasjoner	-	-				
Institusjoner	83.416	83.416				
Foretak	203.741	201.316				
Massemarkedsengasjementer	-	-				
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	2.697.005	2.697.005			91 %	
Forfalte engasjementer	19.209	19.209			23 %	
Høyrisiko-engasjementer	-	-				
Obligasjoner med fortrinnsrett	213.465	213.465		21.346		
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	56.503	56.503				
Andeler i verdipapirfond	84.975	84.975				
Egenkapitalposisjoner	33.416	33.416	24.009			
Øvrige engasjementer	230.937	228.991				
Sum	3.789.053	3.784.682	24.009	21.346		

¹ Her tas kun hensyn til garantier og pant som har betydning for beregning av kapitalkrav. Andel regnet av engasjementsbeløp for sikkerheter.

Hovedtyper av pant som benyttes for kapitaldekningsformål er pant i bolig og fritidseiendom. Garantier har i liten grad betydning for kapitaldekningen. I noen tilfeller benyttes garantier fra banker eller regionale myndigheter. Banken benytter ikke kredittderivater.

Det tas ikke hensyn til motregningsadgang ved beregning av kapitalkrav. Verdivurdering av sikkerheter tar utgangspunkt i sikkerhetens markedsverdi. Banken har retningslinjer som definerer hvilke verdier av de ulike sikkerhetstyper banken legger til grunn for å vurdere sikkerhetsdekningen av et engasjement. For beregning av sikkerhetsverdi for pant i bolig legges det til grunn markedsverdi fratrukket en reduksjonsfaktor på 20 % for beregning av realisasjonsverdi.

Verdivurdering av boligeiendommer oppdateres ved vesentlige endringer i markedet, og minst hvert tredje år.

Det tas hensyn til konsentrasjonsrisiko i bankens ICAAP, likevel slik at konsentrasjonsrisiko som følge av konsentrasjon av typer av sikkerheter ikke eksplisitt tilordnes kapitalbehov.

4.9 Motpartsrisiko knyttet til derivater

Banken har ingen derivatkontrakter.

5. EGENKAPITALPOSISJONER

Anleggsbeholdninger vurderes til lavest av kostpris og markedsverdi.

Matrisen under viser egenkapitalposisjoner fordelt etter om de holdes for gevinstformål eller strategisk formål. Matrisen viser også type verdipapir og bokført verdi, virkelig verdi, realisert gevinst/tap siste år og hvor mye av dette som er medregnet i hhv kjernekapital og tilleggskapital.

Egenkapitalposisjoner (beløp i tusen kroner)

Egenkapitalposisjoner (beløp i tusen kroner)

Beløp i tusen kroner	Bokført verdi	Virkelig verdi	Realisert gevinst/ -tap i perioden	Urealisert gevinst/ -tap	Herav medregnet i kjernekapital ¹	Herav medregnet i tilleggskapital ¹
Aksjer og andeler – gevinstformål	-	-	-	-	-	-
– børsnoterte aksjer	-	-	-	-	-	-
– andre aksjer og andeler	-	-	-	-	-	-
Aksjer og andeler – strategisk formål	141.501	163.304	124	1.563	1.100	-
– børsnoterte aksjer	-	-	-	-	-	-
– andre aksjer og andeler	141.501	163.304	124	1.563	1.100	-

¹ "Herav" sikter til urealiserte gevinster/tap

6. RENTERISIKO

Romsdal Sparebank (Bud Fræna og Hustad Sparebank) har identifisert følgende kilder til renterisiko:

- Utlån til kunder/andre banker
- Rentebærende plasseringer i verdipapirer
- Innskudd fra kunder
- Rentebærende verdipapirgjeld
- Annen rentebærende gjeld

Renterisiko på utlån til kunder oppstår i tilknytning til både flytende og fastforrentede utlån. I henhold til finansavtaleloven (gjeldende kun for privatpersoner) har banken en varslingsfrist på 6 uker før eventuell renteøkning på utlån kan iverksettes. I risikomålingene betrakter banken derfor bankens utlån med flytende rente på samme måte som fastrentelån (6 ukers fastrente), men med en forholdvis lav durasjon. For utlån til andre banker vil renterisiko bare være knyttet til fastrenteutlån/-plasseringer.

Bankens plasseringer i rentebærende verdipapirer består hovedsakelig av papirer med flytende rente som reguleres kvartalsvis. Fra våre meglerforbindelser mottar vi månedlige kurs og renterisikooversikter som inngår i bankens styring av renterisiko.

Renterisiko knyttet til kundeinnskudd oppstår også i tilknytning til både flytende og fastforrentede avtaler. Når det gjelder kundeinnskudd er imidlertid varslingsfristen i finansavtaleloven på 8 uker, renterisikoen på innskudd med flytende rentevilkår er derfor noe høyere enn den tilsvarende risikoen på utlån. Renterisikoen knyttet til fastrenteinnskudd er noe høyere. Her opererer banken med rentebindingsperioder fra 3–12

måneder. På grunn av den relativt korte bindingstiden og det begrensede omfanget har vi p.t. ikke benyttet renteswapper her.

All rentebærende verdipapirgjeld er lagt ut med flytende rente knyttet til 3 måneders Nibor og kvartalsvise rentejusteringer.

All annen rentebærende gjeld har også flytende rente knyttet til 3 måneders NIBOR og kvartalsvise rentejusteringer. I perioder hvor det inngår rentebærende gjeld med fast rente vurderes behovet for renteswapper i hvert enkelt tilfelle.

Renterisikoen styres etter vedtatte rammer og begrensninger (hovedsakelig basert på bankens forvaltningskapital) i hovedsakelig i markedspolicyen.

Renterisiko

	Renterisiko i tusen kroner ¹
Eiendeler	
Utlån til kunder med flytende rente	3.196
Utlån til kunder med rentebinding	-
Rentebærende verdipapirer	1.243
Øvrige rentebærende eiendeler	4
Gjeld	
Innskudd med rentebinding	-
Andre innskudd	-2.888
Verdipapirgjeld	-1.167
Øvrig rentebærende gjeld	-197
Utenom balansen	
Renterisiko i derivater	
Sum renterisiko	190

¹ Renterisiko er beregnet som et anslag på verdiendring ved ett prosentpoengs økning i renten.

7. STYRING OG KONTROLL AV RISIKO

ICAAP for 2018 vil bli utarbeidet i 2. kvartal for den fusjonerte banken. Tall som det er henvist til nedenfor i ICAAP er tall pr. 31.12.2016.

7.1 Bankens prosess for å styre samlet kapitalbehov (ICAAP):

Kapitalsituasjonen vurderes med hensyn til bankens risiko, og en analyse av denne. Sett i sammenheng med forventet finansiell utvikling, regulatoriske kapitalkrav og markedets forventning beslutter styret i banken minimumsmål for ren kjernekapital, kjernekapital og ansvarlig kapital.

Bankens strategi og tilhørende mål og rammer gitt i policydokumenter for risikoområdene danner grunnlag for bankens interne kapitalbehovsvurderinger i ICAAP, samtidig som disse kapitalbehovsvurderingene legger føringer for mulige strategier. Banken benytter maler utarbeidet av Eika Gruppen (Eika ViS) som utgangspunkt for bankens risikostyring, herunder utarbeidelse av både grunnlaget for kapitalbehovsvurderingen og selve ICAAP-rapporten.

Ekstern revisor KPMG har gått igjennom beregninger og metodikk for kapitalbehovsvurderingene og selve rapporten, og har avgitt sin vurdering datert 19.6.2017.

Banken gjør en fullstendig kapitalbehovsvurdering minimum én gang per år. Denne prosessen ses i sammenheng med og påvirker bankens utarbeidelse av strategiske planer og budsjettprosess.

Bankens strategi og tilhørende mål og rammer gitt fra styret til adm. banksjef i policydokumenter for risikoområdene har betydning for kapitalbehovsvurderingene i dette dokumentet, samtidig som kapitalbehovsvurderingene legger føringer for strategier og risikopolicyer.

Alle prosessansvarlige/ledere i banken er involvert ved utarbeidelse av ICAAP. Disse involveres i utarbeidelse av risikoanalyse og vurdering av bankens internkontroll.

7.2 Bankens retningslinjer og rutiner for styring og kontroll av risiko særskilt for hver risikotype, minimum for de risikoer som er omtalt i forskriften

Styret i banken har vedtatt prinsipper for risiko- og kapitalstyring. Prinsippene danner et mål bilde for risikostyringen i banken

Bud Fræna Hustad Sparebank sitt rammeverk for risikostyring og kontroll definerer risikovilje og prinsipper for styring av risiko og kapital som bygger på Basel III-regelverket. Banken er pålagt risikogjennomgang i henhold til kapitalkravsforskriften og internkontrollforskriften. Bankens resultatmål er en konkurransedyktig egenkapitalavkastning og resultatvekst. Risikostyringen skal bidra til at dette målet oppnås, både ved at forretningsmessige muligheter utnyttes, og at potensielt negative resultatutslag begrenses.

Det er utviklet rutiner og instruksjoner i forbindelse med risikogjennomgangen som skal sikre at risikofaktorene håndteres på en tilfredsstillende måte. Det overvåkes periodisk at risikohåndteringen etterleves og fungerer som forutsatt.

Banken er eksponert for følgende risikoer; kredittrisiko, likviditetsrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko, i tillegg til bankens overordnede forretningsrisiko (herunder strategisk- og omdømmerisiko). Risiko vurderes etter en skala med fire nivåer: lav, middels, høy og ikke klassifisert risiko.

Kredittrisiko er omhandlet i punkt 7.3, likviditetsrisiko i punkt 7.4, renterisiko i kapittel 6 og annen markedsrisiko i punkt 7.5. Bankens andre risikoområder:

Operasjonell risiko

Bankens operasjonelle risiko er risiko for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser, samt juridisk risiko. Denne type risiko og tapskilder ligger i den løpende driften av konsernet. Konsernet har utarbeidet policyer, rutinebeskrivelser, fullmaktstrukturer, mv, og dette, sammen med veldefinerte og klare ansvarsforhold, er tiltak som reduserer den operasjonelle risikoen. Det er videre tegnet hensiktsmessige forsikringsordninger, samt utarbeidet relevante beredskapsplaner for å håndtere krisesituasjoner.

Strategisk risiko

Risiko for at banken ikke skal "overleve". Den fundamentale risiko for styret og toppledelsen. Risiko for at verdiene av gjeld og eiendeler endres på grunn av faktorer i markedet. Dette fordrer en kontinuerlig vurdering av konkurransesituasjonen, bankens produkter og endringer i bankens rammevilkår.

Omdømmerisiko

Risiko for at banken påføres tap eller kostnader som følge av at bankens omdømme svekkes ved manglende kontrollrutiner. Bankens risikovurdering er i 2017 foretatt etter samme opplegg som foregående år. Innenfor alle bankens risikoområder er det foretatt en vurdering som har resultert i risikovekt etter en skala fra 1 til 5, hvor 1 betyr ubetydelig skade og 5 betyr svært alvorlig skade. Det er så foretatt en systematisk gjennomgang av alle bankens virksomhetsområder og definert de forskjellige typer risiko innenfor hvert område. Den enkelte type risiko er deretter tildelt risikograd i en skala fra 1 til 3, hvor 1 er liten, 2 er moderat og 3 er stor risikograd. Ved å multiplisere risikovekten med risikograden, er det beregnet en relativ risiko innenfor de forskjellige virksomhetsområder og typer risiko. Det er foretatt systematisk gjennomgang av alle tiltak som banken har iverksatt for å redusere risiko. Den relative risiko er også vurdert mot de interne rutiner og instruksjoner og det rammeverk som er etablert i bankens systemer. Vurderingen har resultert i restrisiko, som er den risiko banken har vurdert i forhold til iverksettelse av utvidede tiltak for å begrense risikoen ytterligere.

Forretningsrisiko

Forretningsrisiko er risiko for uventede inntektssvingninger ut fra andre forhold enn kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Banken har ikke inngått kontrakter for 2017 som ikke er opplyst i regnskapet.

7.3 Kredittrisiko

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risiko for tap som skyldes at kunder/motparter ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser overfor banken. Kredittrisiko vedrører alle fordringer på kunder/motparter, utlån, kreditter, garantier,

uoppgjorte handler, samt ubenyttede kreditter. Kredittrisiko avhenger av blant annet fordringens størrelse, tid for forfall, sannsynlighet for mislighold og eventuelle sikkerheters verdi. Kredittap kan også oppstå som følge av operasjonelle feil. Kredittrisiko er bankens vesentligste risiko og består hovedsakelig av utlån.

Som sikkerhet for bankens utlånsportefølje benyttes i hovedsak:

- pant i fast eiendom
- registrerbart løsøre, landbruksløsøre og driftstilbehør
- fordringer og varelager
- pant i bankinnskudd
- finansiell pant registrert i VPS, aksjer og obligasjoner
- kausjonister

Generelt kreves sikkerhet for alle typer lån, med unntak av lønnskotokreditt.

Maksimal kreditteksponering

Maks kreditteksponering består av utlån til kunder, ubenyttede trekkrettigheter samt garantier. Banken benytter sikkerheter for å redusere risiko avhengig av marked og type transaksjoner. Sikkerheter kan for eksempel være fysiske sikkerheter eller garantier. Fysisk sikkerhet skal som hovedregel være forsikret, og kan for eksempel være bygninger, boliger eller varelager. Ved vurdering av sikkerhetens verdi legges til grunn en forutsetning om fortsatt drift. Unntak fra dette gjelder i situasjoner hvor det er foretatt nedskrivninger.

Risikoklassifisering

Ved utgangen av 2017 er 100 % av lån og garantier risikoklassifisert. Banken vektlegger risiko ved prising av utlånsengasjementer, noe som også fremgår av prislister. Det er derfor en klar sammenheng mellom risikoklasse og pris på lån: Lån med lav risiko har også tilsvarende lav rente.

EBK

Alle lån i EBK ligger innenfor 60 % av forsvarlig verdigrunnlag, altså i godt sikrede boliglån. Restrisiko knyttet til lån formidlet til EBK er etter bankens vurdering begrenset. Bankens utlån gjennom EBK gjelder i all vesentlighet nye lån eller refinansiering.

Siden lån formidlet til EBK utelukkende er godt sikrede lån, forventer banken lav misligholdssannsynlighet samt at volumet på lån som tas tilbake til egen balanse ikke vil være vesentlig for bankens likviditet. Forutsatt 1 % mislighold i porteføljen, vil dette utgjøre 7,3 mill. kroner.

Likviditetsrisikoen knyttet til lån formidlet til EBK er etter bankens vurdering begrenset.

Garantier

39,3 % av avgitte garantier ved årsskiftet er klassifisert med lav risiko og 96,2 % med lav eller moderat risiko. Ved forrige årsskifte var tallene henholdsvis 54,0 % og 74,4 %.

Garantiansvaret stilt overfor Eika Boligkreditt (EBK) er inntatt i volumene i den lave risikoklassen i privatmarkedet.

Individuelle og gruppevise nedskrivninger

Individuelle nedskrivninger er basert på vurderinger av enkelt engasjement.

Bankens generelle anslag for forventet tapsnivå er basert på bokført tap de siste årene, låneporteføljens sektorfordeling, forventninger om utviklingen for norsk økonomi, påvirkning fra utlandet samt lokale markedsforhold.

Tapsnivået i personmarkedet har vært stabilt lavt i mange år. Det forventes at rentenivået også i 2017 vil holde seg på et lavt nivå, noe som betyr at betalingsevnen fortsatt vil være god.

Basert på vår generelle vurdering forventes fremtidige tap på næringslivsporteføljen å kunne øke noe i forhold til årets nivå. Vurderingen er basert på den generelle usikkerhet i norsk økonomi, og ikke spesifikke forhold i bankens portefølje. Størstedelen av tapene forventes å komme i høy og middels risikoklasse.

7.4 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at selskapet ikke klarer å innfri sine forpliktelser ved forfall uten at det oppstår store kostnader i form av dyr refinansiering eller behov for realisering av eiendeler. Bankens eksponering for likviditetsrisiko er hovedsakelig knyttet til finansiering i kapitalmarkedet og tap av innskudd.

Bankens policy for likviditetsrisiko fastsetter krav og rammer for styring av bankens likviditetsrisiko. Policyen revideres og vedtas av styret minst en gang i året.

Bankens likviditetsrisiko skal være lav. Dette innebærer at banken skal være forsvarlig og langsiktig finansiert – i hovedsak med innskudd. Banken skal også ha en likviditetsbuffer som sikrer tilgang på finansiering i krisesituasjoner.

STYRING AV LIKVIDITETSRISIKO

Innlånskilder

Banken benytter følgende ordinære innlånskilder:

- Innskudd
- Det norske verdipapirmarkedet
- Innlån fra andre banker
- Eika Boligkreditt for boliglån

I tillegg har banken en trekkrettighet mot DNB.

Banken har retningslinjer for innskuddsdekning, samt minimumsmål for innskuddsdekning.

Bankens innskuddsmasse styres med rammer for største enkeltinnskudd, 3 største innskudd, 10 største innskudd og 20 største innskudd.

Banken skal ha og har en spredt forfallsstruktur på innlånene.

Eika Boligkreditt (EBK) benyttes som finansieringskilde for boliglån. Styret har fastsatt en ramme for maksimal andel av samlede personmarkedslån som kan overføres til Eika Boligkreditt samt krav til minimum portefølje som skal være klargjort for overføring til EBK.

Organisering og rutiner

De daglige likviditetssvingningene følges opp gjennom overvåking av bankens posisjon i NICS og bruk av trekkrettigheten i DNB. Likviditetsprognoser utarbeides månedlig, og det rapporteres månedlig til bankens styre på status eksponering i forhold til fastsatte rammer.

Arbeidet med likviditetsstyringen er innrettet slik at man oppnår en tilfredsstillende intern kontroll. Det legges til rette for at risikokontrollfunksjonen kan gjennomføre en effektiv og god løpende kontroll av likviditetsstyringen.

Det foreligger rutiner som sørger for en tilfredsstillende arbeidsdeling, og som reduserer risikoen for feil til et akseptabelt nivå. Det går frem av rutinene og stillingsinstrukser hvem som har ansvaret for de ulike oppgavene, herunder:

- Langsiktig likviditetsstyring
- Kortsiktig likviditetsstyring
- Forvaltning av likviditetsbeholdningen

Risikomålingen gjøres gjennom:

- Oppfølging av likviditetssituasjonen i forhold til rammer vedtatt i likviditetspolicyen
- Stresstester
- Utarbeidelse av likviditetsprognoser basert på forventede fremtidige kontantstrømmer

Banken fører daglig oversikt over størrelsen på faktisk likviditetsbeholdning.

Banken rapporterer kvartalsvis til styret på rammene for likviditetsrisiko. Ved endringer i markedet som kan påvirke bankens likviditetssituasjon vesentlig, skal styret orienteres så snart som mulig. Det samme gjelder ved vesentlige brudd på rammer og retningslinjer.

Prognoseprosessen skal dekke bankens behov for styring av likviditeten på kort og lang sikt. Banken benytter følgende prinsipper for likviditetsprognostisering:

- Likviditetsprognosen utarbeides månedlig
- Likviditetsprognosen viser planlegging av innlån de kommende 12 måneder
- Likviditetsprognosen legges frem for styret månedlig sammen med månedsregnskapet

Banken har retningslinjer for minimums likviditetsbuffer, rammer for LCR og likviditetsindikatorerne. Banken skal ha til enhver tid ha en LCR som tilfredsstiller kravet fra myndighetene, og styret har besluttet opptrappingsplan for LCR.

Banken har retningslinjer for stresstesting av likviditetsrisiko. Stresstesten skal vise om, og i så fall hvordan, banken oppfyller sine fremtidige forpliktelser gitt følgende tre stressscenarier:

- En generell krise
- En bankspesifikk krise
- En kombinasjon av generell krise og bankspesifikk krise

Banken gjennomfører stresstest minst årlig og oftere ved behov av likviditet og det er satt et minstekrav til overlevelsestid på 6 måneder uten ny ekstern finansiering i et stressscenario som er en kombinasjon av en generell krise og en bankspesifikk krise.

Beredskapsplan

Banken har retningslinjer for beredskapsplan for likviditetskriser som er vedtatt av styret. Planen inneholder konkrete tiltak som skal iverksettes i en krisesituasjon for banken, og mulig likviditetsinngang knyttet til tiltakene er beskrevet med kilde og beløp. Beredskapsplanen gjennomgås og testes minst en gang per år. Beredskapsplanen testes ved at beredskapsgruppen samlet gjennomgår om tiltakene er gjennomførbare og egnet, samt effektene av disse.

Banken har en beredskapsgruppe som skal håndtere likviditetskriser.

7.5 Annen markedsrisiko enn renterisiko

Bankens policy for markedsrisiko fastsetter rammer for tillatte instrumenter, renterisiko og valutarisiko. Disse er basert på vedtatt risikotoleranse og overordnet strategi for markedsområdet. Risikoen styres i tillegg gjennom etablerte rutiner og retningslinjer.

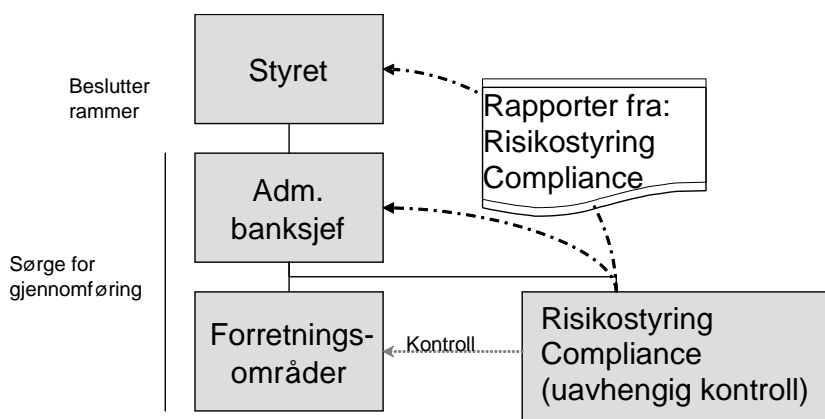
Bankens markedsrisiko skal være lav/moderat. Banken har små eller ingen rammer for investeringer med høy risiko. Store deler av rammen kan benyttes til plasseringer i OMF, kommunale, fylkeskommunale eller statspapirer. Det kan plasseres uten begrensning i korte norske statspapirer.

Det er etablert interne retningslinjer for obligasjoner, og i forhold til disse skal det vektlegges god spredning på utstedere, det er bestemt en maksimum eksponering pr. utsteder og det skal investeres i likvide obligasjoner. Obligasjonene er regulert i forhold til 3 mnd. NIBOR, og følgelig blir renterisikoen lav. Det skal videre kun investeres i obligasjoner med lav til middels kredittrisiko, med hovedvekt på de med lav risiko. Børsnoterte obligasjoner og sertifikater inkluderer ikke verdipapirer notert på ABM. Banken har outsourcet kapitalforvaltningen til Eika Kapitalforvaltning.

7.6 Organisering av risikostyringsfunksjonen

Risikostyringsfunksjonen er en uavhengig støttefunksjon for forretningsområdene og styret som skal sikre at alle vesentlige risikoer i banken er identifisert, vurdert målt og rapportert av de relevante organisatoriske

enhetene. Funksjonen skal derfor sikre at banken videreutvikler og implementerer et helhetlig rammeverk for risikostyring og internkontroll som samsvarer med interne og eksterne krav. Bankens risikostyringsfunksjon var ivaretatt intern leder i 2017, som i tillegg er complianceansvarlig. Fra og med 2018 er risiko og compliancefunksjonen organisert i egen enhet med to årsverk. Banken benytter Eika Vis sine maler for systematisering av arbeidet. Risikokontroll- og compliancefunksjonen underlagt adm. banksjef. Funksjonen har ansvar for å overvåke, identifisere og rapportere risiko i banken. Rapporteringen til styret er kvartalsvis og viser status på eksponering i forhold til rammer. Funksjonen har en forebyggende, rådgivende og kontrollerende rolle. Dersom det er brudd på styrevedtatte rammer skal funksjonen vurdere om det er behov for umiddelbar rapportering. Rapporteringen av brudd skal uansett følges av en årsaksforklaring og vurdering av eventuelle tiltak (jf. figur nedenfor).

8. STANDARDISERTE SKJEMAER FOR OFFENTLIGGJØRING AV OPPLYSNINGER OM ANSVARLIG KAPITAL

Skjema for offentliggjøring av de viktigste avtalevilkårene for kapitalinstrumenter			
1	Utsteder	Bud Fræna og Hustad Sparebank	Bud Fræna og Hustad Sparebank
2	Entydig identifikasjonskode (f.eks. CUSIP, ISIN eller Bloombergs identifikasjonskode for rettede emisjoner)	NO0010802937	NO0010676273
3	Gjeldende lovgivning for instrumentet, Behandling etter kapitalregelverket	Forskrift om beregning av ansvarlig kapital. §20 2.ledd er gjeldene for obligasjonen	Forskrift om beregning av ansvarlig kapital. §20 2.ledd er gjeldene for obligasjonen
4	Regler som gjelder i overgangsperioden	Annen godkjent kjernekapital	Annen godkjent kjernekapital
5	Regler som gjelder etter overgangsperioden	Ansvarlig lånekapital	Annen godkjent kjernekapital
6	Medregning på selskaps- eller (del)konsolidert nivå, selskaps- og (del)konsolidert nivå	Selskapsnivå	Selskapsnivå
7	Instrumenttype (typer skal spesifiseres for hver jurisdiksjon)	Fondsobligasjonskapital	Fondsobligasjonskapital
8	Beløp som inngår i ansvarlig kapital (i millioner NOK fra seneste rapporteringsdato)	30 mill	35 mill
9	Instrumentets nominelle verdi	30 mill	35 mill
9a	Emisjonskurs	100	100
9b	Innløsningskurs	100	100
10	Regnskapsmessig klassifisering	Gjeld – amortisert kost	Gjeld – amortisert kost
11	Opprinnelig utstedelsesdato	25.08.2017	15.05.2013
12	Evigvarende eller tidsbegrenset	Tidsbegrenset	Evigvarende
13	Opprinnelig forfallsdato	25.08.2027	Ingen forfallsdato
14	Innløsningsrett for utsteder forutsatt samtykke fra Finanstilsynet	Ja	Ja
15	Dato for innløsningsrett, eventuell betinget innløsningsrett og innløsningsbeløp	26.02.2018	15.02.2018
16	Datoer for eventuell etterfølgende innløsningsrett	25 feb, 25 mai, 25 aug, 25 nov	15 februar, 15 mai, 15 august, 15 nov
Renter/utbytte			
17	Fast eller flytende rente/utbytte	Flytende	Flytende
18	Rentesats og eventuell tilknyttet referanserente	3 M Nibor + 200 bp	3 M Nibor + 465 bp
19	Vilkår om at det ikke kan betales utbytte hvis det ikke er betalt rente på instrumentet («dividend stopper»)	Nei	Nei
20a	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til tidspunkt)	Delvis fleksibilitet	Full fleksibilitet
20b	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til beløp)	Pliktig	Full fleksibilitet
21	Vilkår om renteøkning eller annet incitament til innfrielse	Nei	Nei
22	Ikke-kumulativ eller kumulativ	Ja	Ja
Konvertering/nedskrivning			
23	Konvertibel eller ikke konvertibel	Ja	Ja
24	Hvis konvertibel, nivå(er) som utløser konvertering	N/A	Konvertering instruert av finanstilsynet eller annen kompetent offentlig myndighet ved alvorlige former for soliditetssvik
25	Hvis konvertibel, hel eller delvis	N/A	hel eller delvis
26	Hvis konvertibel, konverteringskurs	N/A	N/A
27	Hvis konvertibel, pliktig eller valgfri	N/A	Pliktig, valg for for utsteder
28	Hvis konvertibel, oppgi instrumenttypen det konverteres til	N/A	Annen godkjent kjernekapital
29	Hvis konvertibel, oppgi utsteder av instrumentene det konverteres til	N/A	Bud Fræna og Hustad Sparebank
30	Vilkår om nedskrivning	Ja	Ja
31	Hvis nedskrivning, nivå som utløser nedskrivning	Finansforetaksloven § 21-6 jf. Beregningsforskriften § 16 nr. 4	Nedskrivning instruert av finanstilsynet eller annen kompetent offentlig myndighet ved alvorlige former for soliditetssvik
32	Hvis nedskrivning, hel eller delvis	Hel eller delvis	Hel eller delvis
33	Hvis nedskrivning, med endelig virkning eller midlertidig	Midlertidig	Midlertidig
34	Hvis midlertidig nedskrivning, beskrivelse av oppskrivningsmekanismen	Gjeldende regler for oppskrivning og rentebetaling	Gjeldende regler for oppskrivning og rentebetaling
35	Prioritetsrekkefølge ved avvikling (oppgi instrumenttypen som har nærmeste bedre prioritet)	All annen gjeld	All annen gjeld
36	Vilkår som gjør at instrumentet ikke kan medregnes etter overgangsperioden	Nei	Nei
37	Hvis ja, spesifiser hvilke vilkår som ikke oppfyller nye krav	N/A	N/A

Skjema for offentliggjøring av sammensetningen av ansvarlig kapital for perioden 2014–2017

Ren kjernekapital: Instrumenter og opptjent kapital		(A) Beløp på datoen for offentlig- gjøring	(B) Referanser til artikler i forordningen (CRR)	(C) Beløp omfattet av overgangs- regler
1	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	40.413,00	26 (1), 27, 28 og 29	
	herav: instrumenttype 1			
	herav: instrumenttype 2			
	herav: instrumenttype 3			
2	Opptjent egenkapital i form av tidligere års tilbakeholdte resultater	266.495,26	26 (1) (c)	
3	Akkumulerte andre inntekter og kostnader og andre fond o.l.		26 (1) (d) og (e)	
3a	Avsetning for generell bankrisiko		26 (1) (f)	
4	Rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
	Statlige innskudd av ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser			
5	Minoritetsinteresser		84	
5a	Revidert delårsoverskudd fratrukket påregnelig skatt mv. og utbytte	22.660,44	26 (2)	
6	Ren kjernekapital før regulatoriske justeringer	329.568,70	Sum rad 1 t.o.m. 5a	

Ren kjernekapital: Regulatoriske justeringer			
7	Verdijusteringer som følge av kravene om		34 og 105
8	Immaterielle eiendeler redusert med utsatt skatt (negativt beløp)		36 (1) (b) og 37
9	Tomt felt i EØS		
10	Utsatt skattefordel som ikke skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)		36 (1) (c) og 38
11	Verdiendringer på sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring		33 (1) (a)
12	Positive verdier av justert forventet tap etter kapitalkravforskriften § 15-7 (tas inn som negativt beløp)		36 (1) (d), 40 og 159
13	Økning i egenkapitalen knyttet til fremtidig inntekt grunnet verdipapiriserte eiendeler (negativt beløp)		32 (1)
14	Gevinster eller tap på gjeld målt til virkelig verdi som skyldes endringer i egen kredittverdighet		33 (1) (b) og (c)
15	Overfinansiering av pensjonsforpliktelser (negativt beløp)		36 (1) (e) og 41
16	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egne rene kjernekapitalinstrumenter (negativt beløp)		36 (1) (f) og 42
17	Beholdning av ren kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		36 (1) (g) og 44
18	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-19.206,97	36 (1) (h), 43, 45, 46, 49 (2), 79, 469 (1) (a), 472 (10) og 478 (1)
19	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har vesentlige investeringer som samlet overstiger grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		36 (1) (i), 43, 45, 47, 48 (1) (b), 49 (1) til (3) og 79
20	Tomt felt i EØS		
20a	Poster som alternativt kan få 1250 % risikovekt (negativt beløp),		36 (1) (k)
20b	herav: kvalifiserte eiendeler i selskap utenfor finansiell sektor (negativt beløp)		36 (1) (k) (i) og 89 til 91
20c	herav: verdipapiriseringsposisjoner (negativt beløp)		36 (1) (k) (ii), 243 (1) (b), 244 (1) (b) og 258
20d	herav: motpartsrisiko for transaksjoner som ikke er avsluttet (negativt beløp)		36 (1) (k) (iii) og 379 (3)
21	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller og som overstiger unntaksgrensen på 10 %, redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)		36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)
22	Beløp som overstiger unntaksgrensen på 17,65 % (negativt beløp)		48 (1)
23	herav: direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering (negativt beløp)		36 (1) (l) og 48 (1) (b)
24	Tomt felt i EØS		
25	herav: utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller (negativt beløp)		36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)
25a	Akkumulert underskudd i inneværende regnskapsår (negativt beløp)		36 (1) (a)
25b	Påregnelig skatt relatert til rene kjernekapitalposter (negativt beløp)		36 (1) (l)
26	Justeringer i ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		Sum 26a og 26b
26a	Overgangsbestemmelser for regulatoriske filtre relaterte til urealiserte gevinster og tap		
	herav: filter for urealisert tap 1		
	herav: filter for urealisert tap 2		
	herav: filter for urealisert gevinst 1 (negativt beløp)	468	
	herav: filter for urealisert gevinst 2 (negativt beløp)	468	
26b	Beløp som skal trekkes fra eller legges til ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag		
	herav: ...		
27	Overskytende fradrag i annen godkjent kjernekapital (negativt beløp)		36 (1) (j)
28	Sum regulatoriske justeringer i ren kjernekapital	-19.206,97	Sum rad 7 t.o.m. 20a, 21, 22, 25a, 25b, 26 og 27
29	Ren kjernekapital	310.361,73	Rad 6 pluss rad 28 hvis beløpet i rad 28 er negativt, ellers minus

Annen godkjent kjernekapital: Instrumenter			
30	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	34.972,28	51 og 52
31	herav: klassifisert som egenkapital etter gjeldende regnskapsstandard		
32	herav: klassifisert som gjeld etter gjeldende regnskapsstandard		
33	Fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (3) og (5)
	Statlige innskudd av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		
34	Fondsobligasjonskapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i annen godkjent kjernekapital		85 og 86
35	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		
36	Annen godkjent kjernekapital før regulatoriske justeringer	34.972,28	Sum rad 30, 33 og 34
Annen godkjent kjernekapital: Regulatoriske justeringer			
37	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen fondsobligasjonskapital (negativt beløp)		52 (1) (b), 56 (a) og 57
38	Beholdning av annen godkjent kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		56 (b) og 58
39	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-2.400,90	56 (c), 59, 60 og 79
40	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		56 (d), 59 og 79
41	Justeringer i annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		Sum rad 41a, 41b og 41c
41a	Frdrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		469 (1) (b) og 472 (10) (a)
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
41b	Frdrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for tilleggskapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
41c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag		
	herav: filter for urealisert tap		
	herav: filter for urealisert gevinst (negativt beløp)		
	herav: ...		
42	Overskytende fradrag i tilleggskapital (negativt beløp)		56 (e)
43	Sum regulatoriske justeringer i annen godkjent kjernekapital	-2.400,90	Sum rad 37 t.o.m. 41 og rad 42
44	Annen godkjent kjernekapital	32.571,38	Rad 36 pluss rad 43. Gir fradrag fordi beløpet i rad 43 er negativt
45	Kjernekapital	342.933,11	Sum rad 29 og rad 44

Tilleggs kapital: instrumenter og avsetninger			
46	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	30.000,00	62 og 63
47	Tilleggs kapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (4) og (5)
	Statlige innskudd av tilleggs kapital omfattet av overgangsbestemmelser		
48	Ansvarlig låne kapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i tilleggs kapitalen		87 og 88
49	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		
50	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62 (c) og (d)
51	Tilleggs kapital før regulatoriske justeringer	30.000,00	Sum rad 46 t.o.m. 48 og rad 50
Tilleggs kapital: Regulatoriske justeringer			
52	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen ansvarlig låne kapital (negativt beløp)		63 (b) (i), 66 (a) og 67
53	Beholdning av tilleggs kapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		66 (b) og 68
54	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig låne kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		66 (c), 69, 70 og 79
54a	herav: nye beholdninger som ikke omfattes av overgangsbestemmelser		
54b	herav: beholdninger fra før 1. januar 2013 omfattet av overgangsbestemmelser		
55	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig låne kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		66 (d), 69 og 79
56	Justeringer i tilleggs kapital som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)	-2.401,00	Sum rad 56a, 56b og 56c
56a	Fradrag som skal gjøres i tilleggs kapital, i stedet for ren kjerne kapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		469 (1) (b) og 472 (10) (a)
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
56b	Fradrag som skal gjøres i tilleggs kapital, i stedet for annen godkjent kjerne kapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
56c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til tilleggs kapitalen som følge av overgangsbestemmelser for filtre og andre fradrag	-2.401,00	468
	herav: filter for urealisert tap		
	herav: filter for urealisert gevinst		468
	herav:...		
57	Sum regulatoriske justeringer i tilleggs kapital	-2.401,00	Sum rad 52 t.o.m. 54, rad 55 og 56
58	Tilleggs kapital	27.599,00	Rad 51 pluss rad 57 hvis beløpet i rad 57 er negativt, ellers minus
59	Ansvarlig kapital	370.532,11	Sum rad 45 og rad 58
59a	Økning i beregningsgrunnlaget som følge av overgangsbestemmelser		472 (10) (b)
	herav: beløp som ikke er trukket fra ren kjerne kapital		469 (1) (b)
	herav: beløp som ikke er trukket fra annen godkjent kjerne kapital		
	herav: beløp som ikke er trukket fra tilleggs kapital		
60	Beregningsgrunnlag	1.751.144,41	

Kapitaldekning og buffere				
61	Ren kjernekapitaldekning	17,72 %	92 (2) (a)	
62	Kjernekapitaldekning	19,58 %	92 (2) (b)	
63	Kapitaldekning	21,16 %	92 (2) (c)	
64	Kombinert bufferkrav som prosent av beregningsgrunnlaget	12,00 %	CRD 128, 129, 130, 131 og 133	
65	herav: bevaringsbuffer	43.778,61		
66	herav: motsyklisk buffer	35.022,89		
67	herav: systemrisikobuffer	52.534,33		
67a	herav: buffer for andre systemviktige institusjoner (O-SII-buffer)		CRD 131	
68	Ren kjernekapital tilgjengelig for oppfyllelse av bufferkrav	13,22 %	CRD 128	
69	Ikke relevant etter EØS-regler			
70	Ikke relevant etter EØS-regler			
71	Ikke relevant etter EØS-regler			
Kapitaldekning og buffere				
72	Beholdninger av ansvarlig kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en ikke vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.	56.965,80	36 (1) (h), 45, 46, 472 (10), 56 (c), 59, 60, 66 (c), 69 og 70	
73	Beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.		36 (1) (i), 45 og 48	
74	Tomt felt i EØS			
75	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes, som er under grensen på 10 %.		36 (1) (c), 38 og 48	
Grenser for medregning av avsetninger i tilleggskapitalen				
76	Generelle kredittrisikoreserver	-	62	
77	Grense for medregning av generelle kredittrisikoreserver i tilleggskapitalen		62	
78	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62	
79	Grense for medregning i tilleggskapitalen av overskytende regnskapsmessige nedskrivninger		62	
Kapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser				
80	Grense for medregning av rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		484 (3) og 486 (2) og (5)	
81	Overskytende ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser	-	484 (3) og 486 (2) og (5)	
82	Grense for medregning av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)	
83	Overskytende fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)	
84	Grense for medregning av ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)	
85	Overskytende ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)	